

OMANTUNNON KRIISI
(CRISIS OF CONSCIENCE)

Neljäs laitos

RAYMOND FRANZ
(1922-2010)

Jehovan todistajien hallintoelimen
entinen jäsen

Kun ihmiset ovat suuressa vaarassa taholta, jota he eivät epäile, tai kun heitä johtavat harhaan ne, joita he pitävät ystävinään, niin onko heidän varoittamisensa epäystävällistä? He saattavat mieluummin olla uskomatta varoitusta. Voivatpa he loukkaantuakin siitä. Mutta vapauttaako se ketään sellaisen varoituksen antamisen moraaliseen vastuusta?

– *Vartiotorni* 1. huhtikuuta 1974

Elämä on epävarmaa ja kun ihminen kuolee, hänen tietonsa menevät hänen mukanaan – ellei hän jaa tietojaan vielä eläessään.

Tämä kirja on kirjoitettu velvollisuudentunnosta sellaisia ihmisiä kohtaan, joita vilpittömästi rakastan. Voin täydellä hyvällä omallatunnolla sanoa, että sen tarkoitus on auttaa eikä satuttaa. Jos kirjassa on jotakin sellaista, jota on tuskallista lukea, sitä oli myös tuskallista kirjoittaa. Toivon lukijan ymmärtävän, että totuuden etsimisen ei tarvitse koskaan tuhota uskoa, vaan että kaikki totuuden tuntemiseen ja puolustamiseen tähtäävät ponnistelut päinvastoin vahvistavat tosi uskon perustuksia. Mitä lukija tekee näillä tiedoilla, on tietysti hänen oma päätöksensä. Ainakin asia on kerrottu ja moraalinen vastuu on täytetty.

Uskonnollisen järjestön historiassa saattaa olla totuuden hetkiä, sellaisia aikoja ja tilanteita, jolloin on mahdollista nähdä ulkoisen vaikutelman taakse, ja tiedostaa järjestön todellinen luonne ja olennainen henki. Silloin on nähtävissä selvemmin järjestön oma minäkuva, sen hallitseva ajattelutapa ja maailmankatsomus, sen liikkeellepaneva voima ja sen tapa reagoida erimielisyyksiin tai haasteisiin. Päivänvaloon tulevat tekijät ovat saattaneet olla olemassa kaiken aikaa järjestön sisimmässä ytimessä, mutta ne ovat olleet pinnan alla, ja jopa ristiriidassa järjestön antaman ulkoisen vaikutelman ja sen esittämien periaatteiden kanssa. Tällainen totuuden hetki saattaa paljastaa sellaisen kuvan, joka on järkyttävän erilainen järjestön jäsenten mielissä olevaan kuvaan verrattuna, ja tämä paljastava hetki saattaa jäädä heiltä jopa huomaamatta, mikäli järjestön johto pystyy tehokkaasti tukahduttamaan tiedon siitä.

Monilla tämän kirjan lukijoilla on ainakin jonkin verran tietoa Jehovan todistajien uskonnosta. Mietipä nyt seuraavia lausuntoja ja kysy itseltäsi, mistä ne mahtavat olla peräisin, sekä myös pitävätkö ne paikkansa:

Luonnollinen ihminen voi ymmärtää, että näkyvä, järjestäytynyt ryhmä, jolla on jokin täsmällinen tarkoitus, on ryhmä, jolla on voimaa joko enemmän tai vähemmän. Niinpä he arvostavat niitä erilaisia järjestöjä, joista me olemme Mestarin käskyä totellaksemme lähteneet pois. Mutta luonnollinen ihminen ei voi ymmärtää, miten joku ihmisten joukko, jolla ei ole näkyvää järjestöä, voi ikinä saada mitään aikaan. Kun he katsovat meitä, he pitävät meitä vain muutamana hajallaan olevana kahakoijana, "omalaatuisina ihmisinä", joilla on omalaatuisia ajatuksia ja toiveita, mutta jotka eivät ansaitse sen kummempaa huomiota.

Kaikki todella pyhitetyt Kapteenimme alaisuudessa, olipa heitä miten harvoja tai olivatpa he miten hajallaan tahansa, ovat Kristuksen hengen läheisesti yhdistämiä uskossa, toivossa ja rakkaudessa. Seuraten Mestarin käskyä he myös liikkuvat yhtenäisinä joukkoina hänen tarkoitustensa toteuttamiseksi. Mutta pidä mielessä, että Jumala ei ole kiinnostunut ihmisten määrästä (ks. Tuomarien 7. lukua).

... Me kieltäydymme aina tulla kutsutuiksi millään muulla nimellä kuin Päämme nimellä – Kristittyinä – ja väitämme toistuvasti, että niiden joukossa ei voi olla jakaumaa, joita hänen Henkensä ja hänen Sanansa tunnetuksi tekemä esimerkki jatkuvasti johdattavat.

Varo "järjestöä". Se on täysin tarpeeton. Raamatun säännöt ovat ainoat säännöt, mitä tulet tarvitsemaan. Älä yritä sitoa toisten omaatuntoa, äläkä salli toisten sitoa omaasi. Usko ja tottele Jumalan Sanaa niin paljon kuin pystyt tänään, ja jatka siten kasvuasi armossa, tiedossa ja rakkaudessa päivästä toiseen... millä nimellä ihmiset meitä kutsuvatkin, se ei liikuta meitä; me emme tunnusta muuta nimeä kuin "sen ainoan nimen, joka on ihmisille annettu taivaan alla" – Jeesuksen Kristuksen. Kutsumme itseämme yksinkertaisesti KRISTITYIKSI emmekä rakenna aitaa erottaaksemme meistä ketään, joka uskoo Paavalin mainitsemaan rakennukseemme perustuskiveen: "Kristus kuoli meidän syntiemme puolesta, niin kuin on kirjoitettu"; ja niillä, joille tämä ei riitä, ei ole oikeutta nimeen Kristitty.

Jos Jehovan todistajia pyydetäisiin arvioimaan näitä lausuntoja ja luonnehtimaan niissä esitettyjä periaatteita, useimmat varmasti luokittelisivat niiden olevan peräisin "luopioilta". Nämä lausunnot on kuitenkin esitetty *Vartiotorni*-lehdessä – kauan sitten.[†]

Kun näissä lausunnoissa esitetyt periaatteet hylättiin, merkitsivät ne osaltaan suurta muutosta ihmisjoukolle, joka alun perin liittyi vapaasti yhteen ilman näkyvää järjestörakennetta. Muutoksen

[†] Ks. *Watch Tower* maaliskuu 1883, helmikuu 1884 ja 15. syyskuuta 1885. Kopiot näistä artikkeleista löytyy kirjasta *In Search of Christian Freedom* s. 72-76.

jälkeen tilalle tuli erittäin keskitetty organisaatio, jolla on erottuva nimi, ja joka väittää yksinoikeudella vain omien jäsentensä olevan aitoja kristittyjä.

Tuo muutos tapahtui monia vuosikymmeniä sitten. Silti sama silloin alullepantu toimintamalli on voimassa tänäkin päivänä ja toimii hallitsevana voimana.

Samalla tavoin *Omantunnon Kriisissä* esitetyt tapahtumat ja tilanteet kiinnittävät huomion erääseen totuuden hetkeen, joka on lähempänä nykyaikaa. Tuo hetki saattaa olla monille yhtä vieras kuin edelliset lainaukset *Vartiotorni*-lehdestä olivat. Tässä neljännessä laitoksessa esitetyt todisteet osoittavat, että tuon ajanjakson kehitysvaiheilla on ollut yhä jatkuva vaikutus läpi seuranneiden vuosien aina tänne 2000-luvulle asti. Kuluneet vuodet eivät vähennä niiden merkitystä, vaan ne pikemminkin korostavat tuon ajanjakson ja silloin sattuneiden asioiden painoarvoa; ne vahvistavat asioista avautuneen kuvan, ja tarjoavat eläviä esimerkkejä noiden asioiden vaikutuksista ihmisten elämään. Tuon ajanjakson taustaa vasten voidaan havaita se todellisuus, joka on yhtä merkityksellinen ja tärkeä nykyään kuin se oli silloin, kun tämä kirja ensi kerran kirjoitettiin.